

W ZESZYCIE

– Odrodzenie państwa polskiego w 1918 r., przeobrażenia społeczno-polityczne i kulturowe spowodowały dużą dynamikę zmian językowych w 20-leciu międzywojennym, co szczególnie wyraźnie zaznaczyło się w unifikacji warstwy fonetycznej, rozwoju słowotwórstwa oraz w internacjonalizacji i reprodukcji leksyki.

– Rozwój świadomości językowej w 20-leciu międzywojennym pozostawał w ścisłym związku z procesami integracyjnymi; należy tu wyróżnić: zmiany świadomości inteligencji, integrację językową polskich środowisk posługujących się gwarami, integrację językową innych narodowości oraz działania regionalistyczne i oświatowe.

– Język prawno-administracyjny okresu 20-lecia międzywojennego rozwijał się w wyniku procesów zmierzających do ujednoczenia polszczyzny administracyjnej oraz mechanizmów unifikacji i kodyfikacji prawa; duży wpływ miały na to zmiany ustrojowe – od demokracji parlamentarnej (1919 r.) do autorytaryzmu (1935 r.).

– Znaczny wpływ na rozwój polszczyzny ogólnej w 20-leciu międzywojennym mieli ludzie pióra, np. Julian Tuwim, Tadeusz Boy-Żeleński, Julian Przyboś, Stefan Żeromski, Bruno Jasiński, Jalu Kurek czy Tadeusz Peiper, zarówno jako autorzy tekstów artystycznych, jak i twórcy teorii quasi-lingwistycznych.

– Charakterystyczną dla polszczyzny 20-lecia międzywojennego płaszczyzną realizacji agresji językowej była prasa, a w jej obrębie m.in. teksty propagujące antysemityzm w wyniku stosowania środków językowych negatywnie wartościujących społeczność żydowską, czego przykładem był radykalny tygodnik „Pod Pręgierz”.

– Język najdłuższego tekstu Józefa Piłsudskiego pt. *Rok 1920*, swego rodzaju traktatu z zakresu wojskowości oraz eseju propagandowo-dydaktycznego, ukazuje nam jej autora jako typowego użytkownika polszczyzny ogólnej w 20-leciu międzywojennym o nielicznych cechach idiolektalnych i regionalnych, charakteryzującego się dużym talentem narracyjnym i znawstwem realiów.

***

Polszczyzna 20-lecia międzywojennego – świadomość językowa obywateli II Rzeczypospolitej – język prawno-administracyjny w międzywojniu – polszczyzna w refleksji ludzi pióra 20-lecia międzywojennego – wykładniki leksykalne antysemityzmu w prasie z lat 1933–1939 – język pism Józefa Piłsudskiego (*Rok 1920*).

Red.